

KNAPadvies nieuwsbrief 09

Mei 2015

Thema: Hoogbegaafdheid en angst

Aanmelden voor deze nieuwsbrief kan via info@KNAPadvies.nl
Gebruik van (inhoud van) deze nieuwsbrief onder vermelding van de bron

KNAPadvies begeleiding . advies . psycholoog . kinderen & jeugd

Als angsten ter sprake komen in combinatie met hoogbegaafdheid komt al snel naar voren dat angsten vaker voorkomen bij deze doelgroep. Maar is dat zo?

Wat heeft invloed op angst? Er bestaan veel verschillende soorten angst en geldt dat dan voor alle angstvormen? En als we het over hoogbegaafden hebben; wie bedoelen we dan precies?

Bestaand onderzoek naar angst in relatie met leeftijd, sekse of intelligentie, motivatie en creativiteit bij kinderen is beperkt of de resultaten spreken elkaar tegen.

Een onderzoek (eind 2014 - begin 2015) door KNAPadvies richtte zich op deze vragen; is er een relatie met motivatie, creativiteit en intelligentie? En zeggen hoogbegaafde kinderen inderdaad meer angst te beleven?

Het onderzoek

In het onderzoek is nagegaan of het wel of niet hoogbegaafd zijn bij kinderen van invloed is op de mate waarin zij angst ervaren. En of intelligentie, creativiteit en motivatie daarmee samenhangt. Kinderen van 9 tot en met 12 jaar vulden een angstvragenlijsten in; de SCARED-NL. Door middel van het invullen van een gedeelte van de PMTK-2 werd hun prestatiemotivatie gemeten. Daarnaast werden ze beoordeeld op hun creatief denkvermogen door middel van de creativiteitsschaal van de GATES en er werd een verkorte intelligentietest gedaan door afname van drie onderdelen van de WISC. Uiteindelijk deden 165 kinderen van 9 tot en met 12 jaar mee, 45,5% meisje en 54,5% jongen.

Een specifiek doel van het onderzoek was om te zien of hoogbegaafdheid en angst een relatie hadden. De moeilijkheid hierbij was de definitie van hoogbegaafdheid; 'wat is het?' Omdat er geen heldere, eenduidige objectief te meten definitie van hoogbegaafdheid bestaat is hierop lastig een antwoord te geven. Aangezien in vrijwel alle beschikbare definities motivatie, creativiteit en intelligentie een belangrijke rol spelen hebben, is voor het Triadisch model van Renzulli gekozen.

hoogbegaafd **slim**
beeldner KNAP
creativiteit leerstrategie
IQ coaching **intelligent**
onderpresteren gelukkig
gedrevenheid *jezelf zijn*
gelukkig creatief

Contactgegevens

Mark Pegels
Oud-Beijerland
info@KNAPadvies.nl
www.KNAPadvies.nl

Resultaten

Er bleken geen opvallende verschillen te zijn tussen jongens of meisje bij het invullen. Ook de gemeten motivatie en creativiteit lieten geen opvallendheden zien. Wat leeftijd betreft rapporteerden de 12jarigen iets meer faalangst en gegeneraliseerde angst. Dit kan toeval zijn, gezien de beperkte omvang van deze groep (er waren 25 kinderen 12 jaar —15,2%).

Naarmate kinderen een hogere intelligentie hadden, rapporteerden ze iets meer sociale angst, maar op alle andere angstcategorieën en de angst Totaalscore scoorden ze weer niet afwijkend.

Als kinderen volgende de definitie van Renzulli hoogbegaafd waren, bleken er kleine verschillen te zijn met hun leeftijdsgenoten die dat volgens die definitie niet zijn.

Er was bijvoorbeeld te zien dat hoogbegaafdheid enige invloed heeft op sociale angst, separatieangst en de angst Totaalscore.

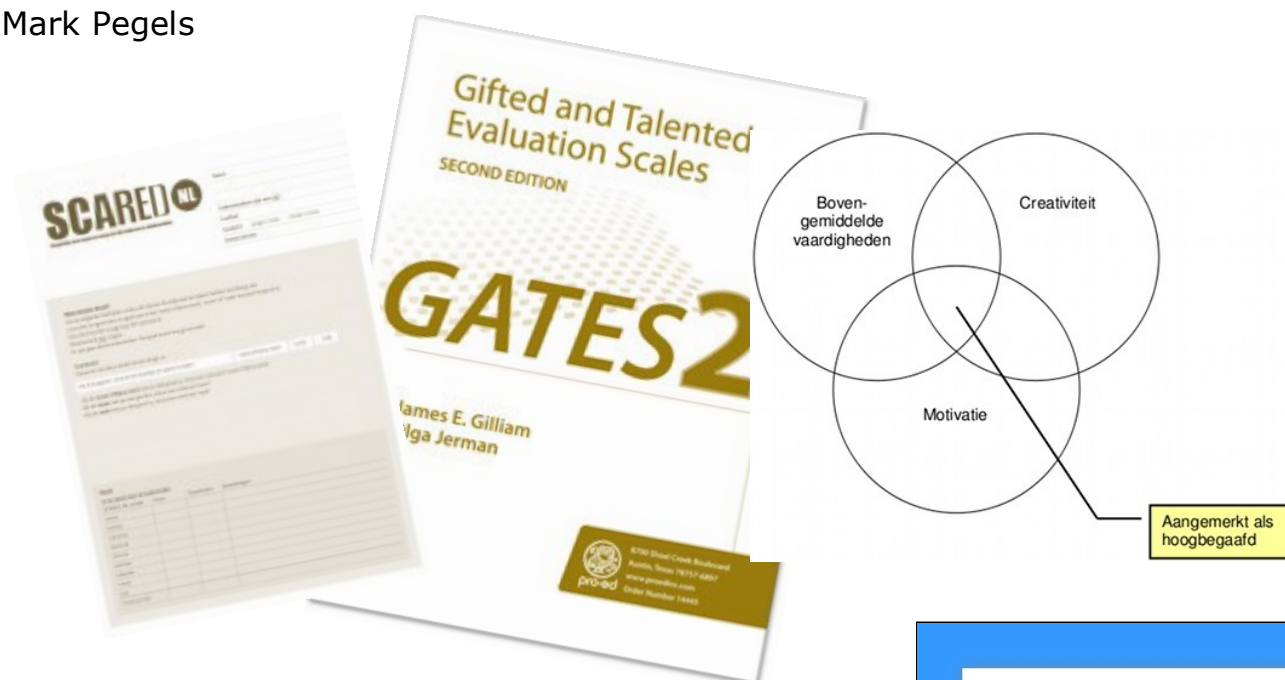
De verwachting was dat intelligentie en vermeende hoogbegaafdheid meer invloed zou hebben op de angstbeleving van kinderen. In principe bleek dit slechts voor een aantal soorten angst zo te zijn.

Verder onderzoek zou zich kunnen richten op therapievormen; wellicht kan de manier waarop therapie wordt aangeboden wel invloed hebben op de effectiviteit ervan. Heeft het zin hoogbegaafden een aangepaste therapie te geven? Ook kan het interessant zijn het verloop in leeftijd in relatie tot angstbeleving te volgen. Maar zo ver strekt dit onderzoek (in eerste instantie) niet.

Daarnaast is een eenduidige definitie van hoogbegaafdheid essentieel om onderzoeken goed te kunnen interpreteren en onderling te kunnen vergelijken. Er blijven dus zeker nog genoeg vragen onbeantwoord.

Bedankt iedereen die heeft meegewerkt aan het onderzoek; ouders, scholen en leerkrachten en vooral alle kinderen! BEDANKT

Mark Pegels

KNAPadvies

begeleiding . advies . psycholoog . kinderen & jeugd

